

MÚSICA

Atesa la concepció de la matèria de música com una pràctica i com un objecte de coneixement, el desplegament dels continguts fonamentals treballats al llarg de l'etapa adopta un criteri d'espiralitat i aprofundiment. Quan parlem d'espiralitat ens referim a aquell procés propi de l'aprenentatge dels llenguatges, pel qual els continguts apareixen de manera cíclica i recurrent, i assolixen un grau progressiu d'aprofundiment i complexitat.

Primer curs (matèria comuna)

Continguts

Dimensió percepció i escolta

- El material de la música (CC3, CC4, CC6, CC9)
 - Qualitats físiques i psicològiques del material sonor.
 - Condicions perquè el so, el soroll i el silenci esdevinguin música.
- Les maneres com s'escolta la música (CC1, CC2, CC4, CC8, CC9)
 - Escolta sensorial.
 - Escolta emocional.
 - Escolta analítica.
 - Desenvolupament de l'escolta reflexiva.
- Els elements bàsics que constitueixen el discurs musical (CC2, CC4, CC9, CC10)
 - El llenguatge musical i la lectoescriptura (convencional o alternativa) que faciliten la comprensió musical.
 - Fonaments del ritme: la pulsació, l'accent, el compàs i el moviment.
 - Patrons rítmics bàsics i transferència cap a altres músiques de l'entorn de l'alumnat.
 - Fonaments de la melodia: escala, interval, alteracions, frase, tema, estructures melòdiques simples, canvi de to i de mode, dinàmica.
 - Fonaments de textura musical: textura monòdica i polifònica.
- Elements bàsics d'organització de la música: repetició, variació i contrast. Estructures per seccions. (CC1, CC2, CC4, CC5, CC9)
 - Criteris per reconèixer els elements bàsics que organitzen el discurs musical.
 - Criteris per a l'anàlisi auditiva de les estructures per seccions: binàries, ternàries i altres combinacions.
 - Estructures en les músiques properes i quotidianes de l'alumnat.

- Organologia dels instruments i criteris de classificació per famílies i agrupacions. (CC3, CC4, CC6, CC7, CC9)
 - Fonaments acústics dels instruments.
 - Timbres dels instruments més representatius de la cultura pròpia.
 - Formacions instrumentals estandarditzades.
- Fisiologia de la veu i classificació per criteris de gènere i tessitures.(CC2, CC4, CC6)
 - L'aparell fonador, el canvi de veu i les pràctiques vocals saludables.
 - Tessitures i timbres vocals.
 - Criteris de classificació i identificació auditiva de formacions vocals estandarditzades.

Dimensió expressió, interpretació i creació

- Interpretació musical amb la veu, els instruments, el cos i suports TAC. (CC3, CC4, CC5, CC6, CC7, CC8, CC9, CC11, CC12)
 - Repertoris propers a l'alumnat amb estils i gèneres diversos aptes per ser interpretats individualment o en grup.
 - Eurítmia, extraversió, expressió i comunicació.
 - Procediments i estratègies d'estudi d'un repertori, tècniques d'assaigs, caracterització del treball col·laboratiu i elements per analitzar la producció.
 - Instruments variats per interpretar (escolars i d'altres que puguin ser aportats per l'alumnat).
 - Eines TAC: editors de partitures i de so, seqüenciadors, plataformes multimèdia i dispositius variats.
 - Tècnica dels instruments, assaig i interpretació del repertori a parts iguals i/o diverses, cura dels materials i equipament del centre.
 - Tècnica vocal, assaig i interpretació monòdica i/o polifònica del repertori. Pràctiques saludables i cura de la veu com a instrument privilegiat d'expressió i comunicació musical.
 - Tècnica corporal, rítmica, moviment, percussió corporal, sincronització, coreografia i coneixement del cos. Pràctiques posturals saludables.
 - Criteris per integrar la interpretació musical en projectes disciplinaris o transdisciplinaris.
- Creació musical: composició i improvisació amb la veu, instruments, cos i suports TAC. (CC3, CC4, CC5, CC6, CC7, CC8, CC9, CC11, CC12)
 - Pautes orientadores per crear fragments i peces musicals breus, en format d'aprenentatge cooperatiu.
 - Criteris per combinar els instruments, la veu, el cos i les TAC en les creacions.
 - Pautes per improvisar individualment o col·lectiva fragments amb instruments, la veu i el cos, amb suport d'acompanyament en viu i/o bases pregravades.
 - Pautes per integrar la creació musical en projectes disciplinaris i transdisciplinaris.
 - Pautes per reflexionar i valorar la pròpia interpretació.

Dimensió societat i cultura

- Música i societat. (CC4, CC9, CC10, CC11, CC12)
 - Característiques dels estils i gèneres musicals de més projecció en la societat contemporània.
 - Vocabulari i terminologia correcta per descriure, opinar i debatre sobre la música.
 - La relació de la música amb les altres arts.
 - La música com a font d'enriquiment personal, gaudi estètic i emocional.
 - Usos prosocials i altruistes de la música i la seva praxi.

Criteris d'avaluació

1. Identificar auditivament i representar gràficament les qualitats físiques del so, argumentant les raons per les quals el material sonor passa a considerar-se música.
2. Comparar i establir les diferències entre les diverses maneres de percebre la música.
3. Reconèixer auditivament i expressar oralment i per escrit, amb grafies convencionals i/o alternatives, els elements i els patrons musicals bàsics que organitzen la música (ritme, melodia, textura, timbre, estructura i dinàmica).
4. Comunicar els atributs que defineixen els estils musicals que tenen més presència en l'entorn social.
5. Utilitzar els criteris de classificació dels instruments musicals i de les veus humanes per al seu reconeixement, creació o identificació.
6. Identificar auditivament el timbre dels instruments més representatius i les tessitures vocals.
7. Utilitzar les eines tecnològiques de suport a l'escolta, la interpretació, la creació i la recerca de coneixement.
8. Interpretar el repertori treballat a l'aula (amb instruments, veu o el cos) fent servir les tècniques adequades, amb sincronia, expressivitat, eurítmia i participació activa.
9. Compondre i improvisar peces o fragments senzills seguint les pautes establertes i també de forma oberta.
10. Reflexionar i debatre amb respecte i empatia sobre les experiències d'aprenentatge musical a l'aula, tot aportant exemples i experiències pròpies de l'ús dels coneixements musicals en la vida quotidiana.
11. Establir les vinculacions de la música amb d'altres arts i usos socials.
12. Generar dinàmiques de treball col·laboratiu i d'ajut entre iguals en els procediments de pràctica musical.

Segon o tercer curs (matèria comuna)

Continguts

Dimensió percepció i escolta

- L'escolta analítica, reflexiva i creativa. (CC1, CC10, CC11)
 - Escolta analítica i reflexiva en l'audició musical.
 - Habilitats i estratègies d'escolta creativa i escolta interior.
- Anàlisi, deducció i transferència de patrons musicals amb relació als: (CC1, CC2, CC3, CC9, CC10)
 - Patrons rítmics, simples i compostos. Amalgama. Polirítmia.
 - Patrons melòdics, tonals i modals.
 - Patrons de textures polifòniques: contrapuntística-imitativa, vertical-harmònica, melodia acompanyada.
 - Patrons de les funcions tonals bàsiques. Tensió i distensió harmònica.
 - Patrons dinàmics i agògics.
 - Patrons tímbrics d'instruments i de conjunts instrumentals. Timbres i tessitures vocals.
 - Patrons estructurals. Estructures per seccions, per variació, per imitació i per desenvolupament.
 - Patrons estilístics. Estils rellevants de la música popular i de la música de tradició culta.

Dimensió expressió, interpretació i creació

- Interpretació musical amb la veu, els instruments, el cos i suports TAC. (CC3, CC4, CC5, CC6, CC7, CC8, CC9, CC11, CC12)
 - Repertoris musicals variats i contextualitzats des del punt de vista històric i geogràfic.
 - Estratègies d'estudi del repertori, del procés d'assaig, del treball col·laboratiu i dels resultats finals.
 - Eines TAC: editors de partitures i de so, seqüenciadors, plataformes multimèdia i dispositius variats.
 - Conjunt coral i cançó solista acompanyada. Repertoris variats de músiques de textura preferentment polifònica, tant històriques com actuals.
 - Rítmica i moviment, percussió corporal i coreografies.
 - Pautes per integrar la interpretació musical en projectes disciplinaris i transdisciplinaris.
 - Pautes per reflexionar i valorar la pròpia interpretació.
- Creació musical: composició i improvisació amb la veu, instruments, cos i suports TAC. (CC3, CC4, CC5, CC6, CC7, CC8, CC9, CC11, CC12)
 - Pautes per compondre fragments i peces musicals que sorgeixin de propostes i interessos de l'alumnat.
 - Pautes per improvisar individualment i/o col·lectiva fragments amb instruments, la veu i el cos, amb suport d'acompanyament en viu i/o bases pregravades.
 - Pautes per reflexionar i valorar la pròpia producció.

Dimensió societat i cultura

- Música i societat (CC4, CC9, CC10, CC11, CC12)
 - Atributs que caracteritzen els estils i els gèneres musicals més rellevants, històrics i contemporanis, amb relació als contextos i les funcions en què van ser creats.
 - La música en relació amb altres arts i disciplines.
 - Trets generals del respecte i empatia pels gustos musicals.
 - Contaminació acústica de l'entorn ambiental i les seves repercussions psicofisiològiques. Característiques d'un entorn sonor saludable
 - Els hàbits de consum de música en la societat.
 - Conductes prosocials, individuals i col·lectives, a través de pràctiques musicals i/o projectes transdisciplinaris de centre.

Criteris d'avaluació

1. Explicitar les estratègies per experimentar l'escolta reflexiva i saber utilitzar-la de forma creativa.
2. Identificar durant l'escolta musical patrons musicals d'ordre rítmic, melòdic, de textura, harmònics, tímbrics, dinàmics, formals i estilístics.
3. Expressar verbalment els coneixements deduïts i/o aplicats durant el procés d'escolta musical.
4. Transferir habilitats perceptives i saber comunicar-les en els espais de reflexió compartida a l'aula.
5. Demostrar el domini tècnic necessari per a la interpretació en l'àmbit instrumental, vocal i corporal.
6. Compondre i improvisar peces o fragments musicals a partir d'orientacions en el tractament dels elements rítmics, melòdics i harmònics.
7. Mostrar interès, participació, iniciativa, ajut entre iguals i respecte en el procés d'assaig i interpretació del repertori.
8. Proposar, aportar i fer ús d'eines tecnològiques i programari de suport a la percepció, la interpretació, la creativitat i la recerca de coneixement.
9. Reflexionar i debatre amb respecte i empatia sobre les experiències d'aprenentatge musical a l'aula, el gust i les preferències musicals.
10. Reflexionar i debatre sobre el consum dels productes musicals, la contaminació acústica i la seva repercussió en les societats modernes.
11. Identificar i comprendre les vinculacions i els efectes de la música en altres arts i disciplines.
12. Transferir els coneixements musicals assolits a l'aula i fora d'ella, aportant exemples i experiències pròpies de coneixements musicals, per realitzar accions o generar projectes de caràcter axiològic i prosocial.